

Protokół
z kontroli kompleksowej przeprowadzonej w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej
w Nowinach w dniach 15, 28 i 29.12.2023 r.

I. Oznaczenie jednostki podlegającej kontroli:

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowinach jest gminną jednostką organizacyjną, utworzoną do realizowania zadań własnych i zleconych gminy z zakresu pomocy społecznej. Swoim obszarem działania obejmuje gminę, w której zamieszkuje 7 802 mieszkańców. Wójtem Gminy jest Pan Sebastian Nowackiewicz.

Ośrodek został utworzony na mocy Uchwały Nr I/56/90r. Gminnej Rady Narodowej w Sitkówce-Nowinach z dnia 5.03.1990 r. w sprawie utworzenia jednostki budżetowej pod nazwą Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sitkówce-Nowinach. Zmiana nazwy Gminy na Nowiny nastąpiła na podstawie Uchwały Nr RG-XXXII/368/21 Rady Gminy Nowiny z dnia 25 stycznia 2021 r. Ośrodek posiada własny REGON 290416684 i NIP 959-13-10-753. Kierownikiem Ośrodka jest Pan Marcin Król.

Ośrodek działa w oparciu o:

- 1) Statut przyjęty Uchwałą Nr RG-XXVIII/349/17 Rady Gminy Sitkówka-Nowiny z dnia 27 marca 2017 r. w sprawie uchwalenia Statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sitkówce-Nowinach;
- 2) Regulamin Organizacyjny Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej wprowadzony Zarządzeniem Nr GOPS 19.2020 Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sitkówce-Nowinach z dnia 01.10.2020 r.;
- 3) Uchwałę RG-XXXIII/382/21 Rady Gminy Nowiny z dnia 22 lutego 2021 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Nowiny na lata 2021-2028;
- 4) Uchwałę Nr RG-LVI/649/22 Rady Gminy Nowiny z dnia 28 grudnia 2022 r. w sprawie szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat oraz tryb ich pobierania;
- 5) Uchwałę Nr RG-XVII/191/19 Rady Gminy Sitkówka-Nowiny z dnia 16 grudnia 2019 roku w sprawie ustalenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia i mieszkaniach chronionych; zmieniona Uchwałą Nr RG-XXIII/250/20 Rady Gminy Sitkówka-Nowiny z dnia 27 kwietnia 2020 r.

- 6) Uchwałę Nr RG-LVII/660/23 Rady Gminy Nowiny z dnia 30 stycznia 2023 r. w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do uzyskania wsparcia w ramach wieloletniego programu rządowego „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023;
- 7) Uchwałę Nr RG-IV/24/18 Rady Gminy Sitkówka-Nowiny z dnia 4 grudnia 2018 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu osłonowego gminy Sitkówka-Nowiny „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023;
- 8) Zarządzenie nr WG.0050.28.2017 Wójta Gminy Sitkówka-Nowiny z dnia 20.02.2017 roku w sprawie udzielenia upoważnienia Panu Marcinowi Królowi, Kierownikowi Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej do wydawania decyzji administracyjnych w sprawach z zakresu pomocy społecznej należących do właściwości gminy;
- 9) Zarządzenie nr WG.36.GOPS.2015 Wójta Gminy Sitkówka-Nowiny z dnia 02.04.2015 roku w sprawie udzielenia upoważnienia Pani Małgorzacie Zając, do wydawania decyzji administracyjnych w sprawach z zakresu pomocy społecznej należących do właściwości gminy;
- 10) Zarządzenie Nr GOPS 2.2023 Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowinach z dnia 02.01.2023 r. w sprawie sposobu realizacji wieloletniego programu „Posiłek w szkole i w domu” w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Nowinach;

II. Imię i nazwisko, stanowisko służbowe inspektorów oraz numer i data upoważnienia do przeprowadzenia kontroli:

Kontrolę przeprowadził zespół inspektorów Oddziału Nadzoru nad Realizacją Zadań Samorządu Gminnego w Wydziale Polityki Społecznej i Zdrowia Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach w następującym składzie:

1. Katarzyna Wach, starszy inspektor wojewódzki, upoważnienie 918/2023 z dnia 13 grudnia 2023 r. – kierujący zespołem inspektorów;
2. Magdalena Pracon, starszy inspektor wojewódzki, upoważnienie nr 917/2023 z dnia 13 grudnia 2023 r.

Kontrola została wpisana do *Książki kontroli Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowinach* pod pozycją 1/2023.

III. Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych:

Kontrolę przeprowadzono w dniach 15, 28 i 29 grudnia 2023 roku.

IV. Określenie przedmiotu kontroli i okresu objętego kontrolą:

Kontrolę przeprowadzono w oparciu o przepisy ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (t. j. Dz.U. z 2020 r. poz. 224), art. 22 pkt 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz.U. z 2023 r. poz. 901 ze zm.) oraz przepisy rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2020 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 2285).

Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2023 r. do dnia kontroli.

Przedmiotem kontroli była:

1. Struktura organizacyjna Ośrodka, kwalifikacje kadr.
2. Ocena realizacji zadań z zakresu administracji rządowej i zadań własnych gminy wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t. j. Dz.U. z 2023 r. poz. 901 ze zm.).

V. Opis stwierdzonego w wyniku kontroli stanu faktycznego, w tym ujawnionych nieprawidłowości oraz ich zakresu i skutków:

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowinach mieści się na parterze budynku Urzędu Gminy przy ul. Białe Zagłębie 25, 26-052 Nowiny, tel. 41 347-56-70. OPS ma do dyspozycji 6 pomieszczeń, kierownik zajmuje osobny pokój, pracownicy socjalni pracują po 2 osoby w 2 pokojach. Gdy zachodzi konieczność odbycia poufnej rozmowy, wykorzystywane jest pomieszczenie asystenta rodziny. Pokoje wyposażone są w sprzęt umożliwiający wykonywanie pracy biurowej. Stwierdzono, że warunki lokalowe dają klientom możliwość swobodnego przedstawiania swoich problemów w warunkach chroniących ich prywatność (Zał. nr 1 – Ustalenia dotyczące realizacji zadań przez OPS, pkt 10).

Głównymi problemami występującymi w środowisku, wymagającymi interwencji OPS jest ubóstwo, bezrobocie i długotrwała lub ciężka choroba.

Wyplata świadczeń z pomocy społecznej realizowana jest przelewem na indywidualne konta bankowe klientów lub w kasie Banku Spółdzielczego w Kielcach Filia w Nowinach.

Ad 1. Struktura organizacyjna Ośrodka, kwalifikacje kadry.

W dniach kontroli w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Nowinach w obszarze pomocy społecznej zatrudnionych na umowę o pracę było 6 pracowników, w tym: kierownik, 3 specjalistów pracy socjalnej, 1 pracownik socjalny i 1 opiekunka środowiskowa. Ponadto na

umowę zlecenie zatrudnionych było 13 opiekunek środowiskowych (Załącznik nr 2 – Tabela dotycząca kadry zarządzającej, pracowników socjalnych oraz świadczących specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz Załącznik nr 1 pkt 26).

W toku przeprowadzonej kontroli ustalono, że Kierownik Ośrodka posiada odpowiednie wykształcenie wymagane na zajmowanym stanowisku, zgodnie z art. 122 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej ma dyplom ukończenia specjalizacji w zakresie organizacji pomocy społecznej. Pracownicy socjalni legitymują się również właściwymi kwalifikacjami na zajmowanych stanowiskach pracy, posiadają legitymacje służbowe wydane według wzoru określonego rozporządzeniem Ministra Rodziny i Polityki Społecznej.

W trakcie przeprowadzonej kontroli w celu zbadania stanu zatrudnienia pracowników socjalnych wykorzystano następujący miernik:

liczba mieszkańców gminy/liczba pracowników socjalnych (wg etatów):

7 802/4 = 1 950

Z powyższego wynika, że stan zatrudnienia pracowników socjalnych na dzień kontroli jest zgodny z art. 110 ust. 11 i 12 ustawy o pomocy społecznej, w Ośrodku zatrudnionych jest 4 pracowników socjalnych na pełny etat i na jednego pracownika socjalnego przypada 1 950 mieszkańców.

Ad 2. Ocena realizacji zadań z zakresu administracji rządowej i zadań własnych gminy wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t. j. Dz.U. z 2023 r. poz. 901 ze zm.).

Zasilki stałe

Z informacji przekazanych przez Kierownika GOPS (Załącznik nr 1, pkt 23) wynika, że w 2023 roku wsparcia w postaci zasiłku stałego udzielono 32 osobom, w tym za 31 osób Ośrodek odprowadził składkę zdrowotną.

Kontroli poddano losowo wybrane akta, na podstawie których wydano decyzje nr:

GOPS.PS.5100.10.2023; GOPS.PS.5100.14.2023; GOPS.PS.5100.1.2023;
GOPS.PS.5100.13.2023; GOPS.PS.5100.42.2023; GOPS.PS.5100.7.2023;
GOPS.PS.5100.12.2023; GOPS.PS.5100.6.2023; GOPS.PS.5100.15.2023;
GOPS.PS.5100.4.2023.

Skontrolowane akta zawierają dokumenty potwierdzające opisaną w wywiadach sytuację rodzinną, zawodową, zdrowotną i materialną klienta oraz osób pozostających z nim we wspólnym gospodarstwie domowym.

W podstawie prawnej decyzji administracyjnych przywołano prawidłowe przepisy oraz aktualne publikatory ustawy o pomocy społecznej, kodeksu postępowania administracyjnego, a także rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2021 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, ponadto przytoczono upoważnienie Wójta Gminy dla Kierownika OPS do wydawania decyzji w zakresie pomocy społecznej.

W postanowieniu decyzji określano wysokość zasiłku, okres, na jaki został przyznany, sposób i termin wypłaty świadczenia.

Informacja o tym, że zasilkobiorca w okresie pobierania zasiłku stałego będzie objęty ubezpieczeniem zdrowotnym jest dostarczana odrębnym pismem.

W pouczeniu decyzji informowano stronę o możliwości odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego za pośrednictwem Ośrodka w terminie 14 dni od daty otrzymania decyzji oraz o możliwości zrzeczenia się prawa do wniesienia odwołania (art. 127a k.p.a.).

W sprawdzonych decyzjach administracyjnych wydanych na zasiłki stałe zespół kontrolny odnotował, że decyzjom, których termin realizacji przypadał przed dniem ich uprawomocnienia się, nadawano rygor natychmiastowej wykonalności, w podstawie prawnej przywołując art. 108 kodeksu postępowania administracyjnego, w sentencji i uzasadnieniu informując klienta o tym fakcie.

W zasiłkach stałych zgodnie z art. 107 ust. 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku sporządzano aktualizacje wywiadów środowiskowych nie rzadziej, niż co 6 miesięcy, mimo braku zmiany danych.

Ośrodek opłacał składki ubezpieczeniowe zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 20 ustawy o pomocy społecznej oraz art. 66 ust. 1 pkt 26 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Zespół kontrolny nie wniósł zastrzeżeń do zasadności udzielonego wsparcia.

Zasiłki okresowe

Zgodnie z informacjami przekazanymi przez Kierownika Ośrodka w 2023 roku do dnia kontroli wsparcia udzielono 57 rodzinom. Wysokość wypłacanych zasiłków była zgodna z art. 38 ustawy o pomocy społecznej w części gwarantowanej z budżetu państwa.

Kontroli poddano dokumentację wybranych osób objętych pomocą na mocy decyzji:

GOPS.PS.5101.73.2023;

GOPS.PS.5101.60.2023;

GOPS.PS.5101.133.2023;

GOPS.PS.5101.108.2023;

GOPS.PS.5101.105.2023;

GOPS.PS.5101.10.2023;

GOPS.PS.5101.37.2023;

GOPS.PS.5101.125.2023;

GOPS.PS.5101.62.2023;

GOPS.PS.5101.43.2023.

Ze skontrolowanych akt wynika, że na każdy wniosek o pomoc pracownicy socjalni sporządzali wywiad lub jego aktualizację (każdy wniosek opatrzony datą wpływu). W aktach znajdowały się m.in.: oświadczenia o aktualnych dochodach, karta informacyjna ze szpitala, weryfikacja danych o bezrobociu w Aplikacji Centralnej Rynku Pracy, oświadczenia klientów, faktury za leki.

W podstawie prawnej decyzji administracyjnych przywołano prawidłowe przepisy oraz aktualne publikatory ustawy o pomocy społecznej, kodeksu postępowania administracyjnego, a także rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2021 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej i upoważnienie Wójta Gminy dla Kierownika OPS do wydawania decyzji w zakresie pomocy społecznej.

W postanowieniu decyzji podawano wysokość przyznanej pomocy, okres na jaki jej udzielono, z jakiego powodu oraz sposób i termin wypłaty.

W skontrolowanych decyzjach administracyjnych odnotowano, że decyzjom, których termin płatności przypadał przed dniem ich uprawomocnienia nadano rygor natychmiastowej wykonalności.

W pouczeniu decyzji informowano stronę o możliwości odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego za pośrednictwem Ośrodka w terminie 14 dni od daty otrzymania decyzji oraz o możliwości zrzeczenia się prawa do wniesienia odwołania.

Zespół kontrolny nie wniósł zastrzeżeń do zasadności udzielonego wsparcia.

Wieloletni program „Posilek w szkole i w domu”

Z informacji uzyskanych od Kierownika GOPS wynika, że w ramach wieloletniego programu „Posilek w szkole i w domu” w 2023 r. do dnia kontroli przyznano świadczenie pieniężne w postaci zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności 104 rodzinom (211 osobom), 1 dziecku udzielono pomocy w formie posiłku na wniosek dyrektora szkoły, czyli bez wydawania decyzji, 3 osobom dorosłym opłacono posiłek. Zgodnie z wyjaśnieniami Kierownika GOPS nie prowadzono dożywiania w szkołach, ponieważ rodzice nie składali wniosków na tę formę wsparcia, wybierając pomoc w postaci finansowej, która jest wyższa niż miesięczny koszt obiadów, ponadto niektóre dzieci nie chciały jeść w szkole (Zał. nr 1, pkt 36).

Wysokość zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności reguluje Zarządzenie Kierownika Ośrodka. Wysokość świadczenia uzależniona jest od liczby osób w rodzinie i wynosi od 200 zł do 1000 zł.

Podczas kontroli sprawdzono losowo wybrane akta świadczeniobiorców dotyczące przyznanej pomocy w formie zasiłków celowych w ramach realizacji wieloletniego programu, na podstawie których wydano decyzje administracyjne nr:

GOPS.PS.5102.P.101.2023; GOPS.PS.5102.P.121.2023; GOPS.PS.5102.P.175.2023;
GOPS.PS.5102.P.63.2023; GOPS.PS.5102.P.210.2023; GOPS.PS.5102.P.206.2023;
GOPS.PS.5102.P.174.2023; GOPS.PS.5102.P.17.2023; GOPS.PS.5102.P.191.2023;
GOPS.PS.5102.P.190.2023.

W aktach stanowiących podstawę do przyznania pomocy znajdowała się kompletna dokumentacja, określająca sytuację materialno-bytową osób i rodzin ubiegających się o pomoc.

Pomoc w ramach Programu przyznawana była w oparciu o odpowiednie przepisy i aktualne publikatory ustawy o pomocy społecznej, kodeksu postępowania administracyjnego, rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2021 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, przywołano również Uchwałę Nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023, Uchwały Rady Gminy dot. dożywiania i upoważnienie Wójta dla Kierownika OPS do wydawania decyzji w zakresie pomocy społecznej.

Pomoc przyznawana była na kilka miesięcy ze wskazaniem kwoty w poszczególnych miesiącach.

Decyzjom wydanym w ramach Programu, których realizacja przypadła przed dniem uprawomocnienia się decyzji, nadawano rygor natychmiastowej wykonalności.

W pouczeniu decyzji informowano stronę o możliwości odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego za pośrednictwem Ośrodka w terminie 14 dni od daty otrzymania decyzji oraz o możliwości zrzeczenia się prawa do wniesienia odwołania.

Zespół kontrolny nie wniósł zastrzeżeń do zasadności udzielonego wsparcia.

Przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych i zasiłków celowych specjalnych

Zgodnie z art. 39 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej, GOPS w Nowinach przyznaje zasiłki celowe, celem zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej, a w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków

i leczenia czy opału. Zgodnie z art. 41 ust. 1 cytowanej ustawy Ośrodek udziela również w szczególnie uzasadnionych przypadkach specjalnych zasiłków celowych osobie lub rodzinie w wysokości nieprzekraczającej odpowiednio kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub rodziny, które nie podlegają zwrotowi.

Kontrolowana jednostka w 2023 roku udzieliła 47 rodzinom zasiłków celowych i 12 rodzinom – specjalnych zasiłków celowych. Pomoc przyznawano w szczególności na pokrycie kosztów zakupu leków i leczenia, zakupu opału.

Podczas kontroli sprawdzono losowo wybrane akta:

zasiłek celowy:

GOPS.PS.5102.87.2023;	GOPS.PS.5102.89.2023;	GOPS.PS.5102.72.2023;
GOPS.PS.5102.86.2023;	GOPS.PS.5102.25.2023;	GOPS.PS.5102.82.2023;
GOPS.PS.5102.33.2023;	GOPS.PS.5102.90.2023;	GOPS.PS.5102.9.2023;
GOPS.PS.5102.69.2023;		

specjalny zasiłek celowy:

GOPS.PS.5102.S.30.2023;	GOPS.PS.5102.S.26.2023;	GOPS.PS.5102.S.17.2023;
GOPS.PS.5102.S.11.2023;	GOPS.PS.5102.S.29.2023;	GOPS.PS.5102.S.14.2023;
GOPS.PS.5102.S.19.2023;	GOPS.PS.5102.S.28.2023;	GOPS.PS.5102.S.24.2023;
GOPS.PS.5102.S.22.2023.		

W skontrolowanych aktach znajdowały się wymagane dokumenty niezbędne do ustalenia sytuacji rodzinnej, zdrowotnej i materialnej osoby lub rodziny, m.in.: oświadczenie o wielkości gospodarstwa rolnego, raport z PUP, faktury za leki, rachunki za energię elektryczną, orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, oświadczenia klientów.

W podstawie prawnej decyzji administracyjnych przywołano prawidłowe przepisy oraz aktualne publikatory ustawy o pomocy społecznej, kodeksu postępowania administracyjnego, a także rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2021 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej i upoważnienie Wójta dla Kierownika GOPS do wydawania decyzji w zakresie pomocy społecznej.

W postanowieniu decyzji określono wysokość przyznanej pomocy, miesiąc za jaki przyznano pomoc, cel na jaki udzielono świadczenia oraz sposób i termin wypłaty.

W skontrolowanych decyzjach administracyjnych zespół inspektorów odnotował, że prawidłowo informowano stronę o nadaniu decyzji rygoru natychmiastowej wykonalności.

W pouczeniu decyzji strony informowane były o możliwości wniesienia odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Kielcach w ustawowo przyjętym terminie oraz o możliwości zrzeczenia się prawa do wniesienia odwołania.

Zespół inspektorów nie wniósł zastrzeżeń do zasadności udzielonego wsparcia.

Metody i formy opieki nad osobami samotnymi, starszymi

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowinach w okresie objętym kontrolą realizował usługi opiekuńcze, które w myśl art. 50 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej są usługami, obejmującymi pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

Cena 1 godziny usług opiekuńczych została określona w Uchwale Rady Gminy i wynosi 20 zł. Usługi były świadczone przez 13 opiekunek zatrudnionych w Ośrodku na podstawie umowy zlecenia i 2 opiekunki na umowę o pracę (w tym 1 osoba pracowała do lipca br.). W 2023 roku pomoc realizowana była u 19 osób. W badanym okresie żadnej osobie nie odmówiono wsparcia w tym zakresie.

Ponadto GOPS realizuje rządowy program „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” świadcząc wsparcie dla 48 osób przez 30 opiekunek zatrudnionych na umowę zlecenie.

Sprawdzono akta o numerach decyzji:

GOPS.PS.5123.9.2023;	GOPS.PS.5123.19.2023;	GOPS.PS.5123.8.2023;
GOPS.PS.5123.18.2023;	GOPS.PS.5123.1.2023;	GOPS.PS.5123.5.2023;
GOPS.PS.5123.7.2023;	GOPS.PS.5123.4.2023;	GOPS.PS.5123.14.2023;
GOPS.PS.5123.3.2023.		

W aktach klientów znajdowały się m.in.: kopie decyzji ZUS, odcinki rent/emerytur, oświadczenia o wielkości gospodarstwa rolnego, karta informacyjna ze szpitala, faktury za leki.

W podstawie prawnej wydanych decyzji administracyjnych odnotowano ustawę o pomocy społecznej, kodeks postępowania administracyjnego, rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, Uchwałę Rady Gminy oraz upoważnienie Wójta dla Kierownika OPS do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej należących do właściwości gminy. Wymienione akty prawne przywołano z aktualnie obowiązującymi publikatorami.

W postanowieniu decyzji określono okres, na jaki przyznane zostało wsparcie, liczbę godzin dziennie i dni, w które świadczone będą usługi, kto jest realizatorem usług, zakres usług, pełny koszt 1 godziny, procentową i faktyczną odpłatność za 1 godzinę, termin i miejsce wnoszenia odpłatności.

Decyzjom, których realizacja przypadła przed dniem ich uprawomocnienia się nadawano rygor natychmiastowej wykonalności.

W pouczeniu decyzji strony informowane były o możliwości wniesienia odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Kielcach w ustawowo przyjętym terminie oraz o możliwości zrzeczenia się prawa do wniesienia odwołania.

Do zasadności udzielanej pomocy nie wnosi się uwag.

W okresie objętym kontrolą Ośrodek nie realizował zadania związanego ze świadczeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi w ramach zadań zleconych z zakresu administracji rządowej (art. 18 ust. 1 pkt 3 ustawy o pomocy społecznej).

Osoby wymagające opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niezdolne do samodzielnego funkcjonowania w środowisku, którym nie można było zapewnić niezbędnej pomocy usługowej i opiekuńczej w miejscu zamieszkania, Ośrodek skierował do domu pomocy społecznej. W DPS przebywa 10 osób, w tym w okresie objętym kontrolą skierowano 2 osoby.

Metody pracy socjalnej wykorzystywane w ośrodku pomocy społecznej

Praca socjalna (art. 45 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej) jest świadczona na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym. Wymogi jej prowadzenia określa art. 6 pkt 12 cyt. wyżej ustawy, gdzie określono ją jako działalność zawodową mającą na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie przez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi.

Praca socjalna realizowana jest poprzez: udzielanie wskazówek, informacji, porad, wsparcia psychologicznego oraz zmotywowanie do zgłoszenia się do psychologa, motywowanie do poszukiwania pracy, do podjęcia leczenia, w tym odwykowego, wspieranie w rozwiązywaniu trudności, udzielanie informacji o możliwości uzyskania pomocy w specjalistycznych placówkach i ośrodkach (np. placówki dla ofiar przemocy, dom samotnej matki, schronisko dla osób bezdomnych, noclegownie, poradnie psychologiczno-pedagogiczne, środowiskowy dom samopomocy, Świętokrzyskie Centrum Profilaktyki

i Edukacji w Kielcach, Poradnia wczesnego rozwoju), umawianie konsultacji z prawnikiem i psychologiem, udzielanie wsparcia w sytuacji kryzysu, informowanie o projektach, pomoc w wypełnianiu wniosków o orzeczenie o stopniu niepełnosprawności, pomoc w pisaniu wniosków o mieszkania socjalne, zgłaszanie na gminną komisję rozwiązywania problemów alkoholowych, wyszukiwanie ofert pracy, pomoc w pisaniu cv, wydawanie skierowań do POPŻ, umawianie wizyt lekarskich, uczestniczenie podczas wizyty lekarskiej.

Ważnym instrumentem pracy socjalnej z osobami ubiegającymi się o pomoc są kontrakty socjalne, które jak opisano powyżej mają na celu zobowiązanie zainteresowanego do podejmowania z pracownikiem wspólnych działań zmierzających do przezwyciężenia jego trudnej sytuacji życiowej. W GOPS pracownicy socjalni w 2023 roku zawarli 4 kontrakty socjalne.

Wnioski z przeprowadzonej kontroli:

W toku kontroli ustalono, że pomoc w formie zasiłku stałego, okresowego, celowego i posiłku z programu wieloletniego „Posiłek w szkole i w domu”, zasiłku celowego oraz specjalnego zasiłku celowego, a także usług opiekuńczych przyznano celowo i zasadnie. W aktach znajdowały się m.in.: oświadczenie o wielkości gospodarstwa rolnego, odcinki rent/emerytur, raport z PUP, faktury za leki, rachunki za energię elektryczną, orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, oświadczenia klientów.

Do Statutu i Regulaminu Ośrodka nie wnosi się zastrzeżeń.

Warunki lokalowe dają klientom możliwość swobodnego przedstawiania swoich problemów w warunkach chroniących ich prywatność.

Kierownik posiada odpowiednie wykształcenie wymagane na zajmowanym stanowisku, zgodnie z art. 122 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej ukończył specjalizację w zakresie organizacji pomocy społecznej. Pracownicy socjalni legitymują się również właściwymi kwalifikacjami na zajmowanych stanowiskach.

Stan zatrudnienia pracowników socjalnych na dzień kontroli jest zgodny z art. 110 ust. 11 i 12 ustawy o pomocy społecznej, w Ośrodku zatrudnionych jest 4 pracowników socjalnych na pełny etat i na jednego pracownika socjalnego przypada 1 950 mieszkańców.

W zasiłkach stałych zgodnie z art. 107 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej, sporządzano aktualizacje wywiadów środowiskowych nie rzadziej, niż co 6 miesięcy, mimo braku zmiany danych.

Informacja o tym, że zasiłkobiorca w okresie pobierania zasiłku stałego będzie objęty ubezpieczeniem zdrowotnym jest przekazywana odrębnym pismem.

W podstawie prawnej sprawdzonych decyzji administracyjnych wydanych w zakresie pomocy społecznej widniały prawidłowe przepisy oraz aktualne publikatory ustawy o pomocy społecznej, kodeksu postępowania administracyjnego, a także rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2021 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, upoważnienie Wójta dla Kierownika OPS do wydawania decyzji w zakresie pomocy społecznej. Ponadto, w zależności od formy pomocy, przytoczono odpowiednie uchwały Rady Gminy dotyczące dożywiania i usług opiekuńczych, Uchwałę Nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023.

W postanowieniu decyzji administracyjnych w poszczególnych formach z zakresu pomocy społecznej zawierano niezbędne informacje dotyczące danego świadczenia, jak np.: wysokość, miesiąc lub okres przyznania, sposób i termin realizacji, powód lub cel, zakres i wysokość odpłatności za usługi opiekuńcze.

W skontrolowanych decyzjach administracyjnych prawidłowo informowano stronę o nadaniu decyzji rygoru natychmiastowej wykonalności.

W pouczeniu wszystkich skontrolowanych decyzji informowano stronę o możliwości odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego za pośrednictwem Ośrodka w terminie 14 dni od daty otrzymania decyzji oraz o możliwości zrzeczenia się prawa do wniesienia odwołania (art. 127a k.p.a.).

Zespół kontrolny ustalił, że GOPS w Nowinach wykorzystuje kontrakt socjalny jako instrument pracy socjalnej.

Biorąc powyższe pod uwagę, nie stwierdzono jakichkolwiek nieprawidłowości lub uchybień, a zatem **działalność kontrolowanej jednostki ocenia się pozytywnie.**

W związku z tym nie wydaje się zaleceń pokontrolnych.

VI. Ustaleń kontroli dokonano w oparciu o:

- sprawdzoną dokumentację oraz informacje i wyjaśnienia udzielone przez Kierownika kontrolowanej jednostki. Treść protokołu i wnioski wynikające z kontroli omówiono z Kierownikiem placówki.

VII. Pouczenie o prawie i terminie zgłoszenia zastrzeżeń do ustaleń zawartych w protokole kontroli oraz o prawie do odmowy podpisania protokołu:

Kierownik jednostki podlegającej kontroli może odmówić podpisania protokołu kontroli, składając w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania, wyjaśnienie przyczyny tej odmowy. Odmowa podpisania protokołu kontroli nie stanowi przeszkody do podpisania protokołu przez zespół inspektorów i sporządzenia zaleceń pokontrolnych. Kierownikowi jednostki podlegającej kontroli przysługuje prawo zgłoszenia, przed podpisaniem protokołu kontroli, umotywowanych zastrzeżeń dotyczących ustaleń zawartych w protokole. Zastrzeżenia zgłasza się na piśmie do dyrektora właściwego, do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu. W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń do protokołu kontroli, termin odmowy podpisania protokołu wraz z podaniem jej przyczyn biegnie od dnia doręczenia kierownikowi jednostki podlegającej kontroli stanowiska dyrektora właściwego do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego wobec zastrzeżeń. Pisemne zastrzeżenia do ustaleń zawartych w protokole kontroli są poddawane analizie przez kontrolującą daną jednostkę zespół inspektorów.

Protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, jeden egzemplarz za poświadczaniem odbioru otrzymuje Kierownik jednostki podlegającej kontroli, drugi włącza się do akt kontroli.

Załączniki do protokołu:

1. Tabela pt. „Ustalenia dotyczące realizacji zadań przez OPS”.
2. Tabela dotycząca kadry zarządzającej, pracowników socjalnych oraz świadczących specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Protokół podpisali:

Ze strony kontrolującej:

1. Katarzyna Wach
2. Magdalena Pracon

Ze strony kontrolowanej:

KIEROWNIK
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Nowym Targu
Marcin Klóć

Kielce, dnia 17 stycznia 2024 r.

Data i podpis

22.01.2024r

4 up. WOJEWODY ŚWIĘTOKRZYSKIEGO
Ewa Kępolowska
WYDZIAŁ POLITYKI SPOŁECZNEJ I ZDROWIA

ŚWIĘTOKRZYSKI
URZĄD WOJEWÓDZKI W KIELCACH
Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia
al. IX Wieków Kielc 3, 25-516 Kielce